

Regeringens proposition

1983/84: 180

om totalisatorskatt, m. m.;

beslutad den 5 april 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

SVANTE LUNDKVIST

KJELL-OLOF FELDTE

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisas huvuddragen i ett nytt avtal mellan staten och trav- och galoppsporternas centralförbund i fråga om riktlinjer för hästtävlingar med totalisatorverksamhet m. m. En väsentlig del av avtalet berör vadhållning anordnad av Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG) och beskattningen härav. En ny lag om totalisatorskatt föreslås, vilken beräknas leda till ökade statsinkomster från spelet.

Vidare behandlas en ändring i de spelvillkor som gäller för viss vadhållning (fotbollstips) som anordnas av Aktiebolaget Tipstjänst.

1 Förslag till

Lag om totalisatorskatt

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Skatt (totalisatorskatt) skall erläggas till staten enligt denna lag för insatser i sådan totalisatorvadhållning vid hästtävling för vilken tillstånd krävs enligt lotterilagen (1982: 1011).

2 § Skattskyldig är den som anordnar sådan totalisatorvadhållning som avses i 1 §.

3 § Skattskyldighet inträder när vinstuträkning sker.

4 § Totalisatorskatt tas ut med elva procent av de sammanlagda insatserna upp till

2 600 miljoner kronor år 1984

2 600 miljoner kronor år 1985

2 750 miljoner kronor år 1986

3 050 miljoner kronor år 1987

3 150 miljoner kronor år 1988

och med åtta procent på överstigande insatser.

5 § Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen (1984: 000) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

6 § Deklaration skall för varje redovisningsperiod ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tionde i månaden efter redovisningsperioden.

Den som är skattskyldig skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten.

7 § Denna lag gäller för totalisatorvadhållning enligt 1 § som sker före utgången av år 1988.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2. Lagen tillämpas på totalisatorvadhållning som sker vid hästtävlingar som påbörjas efter den 30 juni 1984.

3. Genom lagen upphävs kungörelsen (1973: 717) om uppbörd m. m. av totalisatoravgift. Kungörelsen tillämpas dock fortfarande på totalisatorvadhållning vid hästtävlingar som påbörjats före den 1 juli 1984.

4. Vid beräkning av totalisatorskatten för år 1984 skall även ingå de insatser som utgjort underlag för totalisatoravgift under 1984. Skatt enligt lagen skall dock tas ut endast på den del av de sammanlagda insatserna under år 1984, vilken är hänförlig till hästtävlingar som påbörjats efter den 30 juni 1984.

2 Förslag till

Lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971: 69) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908: 128) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927: 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928: 370), förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt, lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946: 324) om skögsvårdsavgift, lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958: 295) om sjömansskatt, lagen (1982: 1194) om hyreshusavgift, lagen (1983: 219) om tillfällig vinstskatt, lagen (1983: 1086) om vinstdelningsskatt,

2. lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973: 601), lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 1053) om skatt på omsättning

2. lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973: 601), lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1976: 338) om vägtrafikskatt på vissa fordon, som icke är registrerade i riket, lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 1053) om skatt på omsättning

¹ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 195 föreslagna lydelsen.

Nuvarande lydelse

av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:000) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:000) om skatt på vissa dryckesförpackningar,

Föreslagen lydelse

av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:000) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:000) om skatt på vissa dryckesförpackningar, *lagen (1984:000) om totalisatorskatt,*

3. lagen (1981:691) om socialavgifter.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställs eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970: 979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953: 272), samt skatt enligt lagen (1908: 128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958: 295) om sjömansskatt, kupongskattelagen (1970: 624) och lagen (1983: 219) om tillfällig vinstskatt,

2. skatt enligt lagen (1968: 430) om mervärdesskatt,

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinst, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983: 1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984: 000) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984: 000) om stäm-

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinst, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983: 1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984: 000) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984: 000) om stäm-

¹ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 195 föreslagna lydelsen.

Nuvarande lydelse

pelskatt på aktier *samt* lagen (1984:000) om skatt på vissa dryckesförpackningar,

Föreslagen lydelse

pelskatt på aktier, lagen (1984:000) om skatt på vissa dryckesförpackningar *samt lagen (1984:000) om totalisatorskatt,*

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973:601) *samt* lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,

5. tull och särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973:670) *samt* avgift enligt lagen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område,

7. avgift som uppbärs med tillämpning av lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984: 000) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § och 2 kap. 8 § lagen (1984: 000) om punktskatter och prisregleringsavgifter¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckeskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:000) om skatt på vissa dryckesförpackningar,

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område.

Föreslagen lydelse

1 kap.
1 §²

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckeskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:000) om skatt på vissa dryckesförpackningar. *lagen (1984:000) om totalitorskatt.*

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område.

¹ Prop. 1983/84: 71, SkU 22, rskr 145.

² Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 195 föreslagna lydelsen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Har i författning som anges i första stycket eller i författning som utfärdats med stöd av sådan författning lämnats bestämmelse som avviker från denna lag gäller dock den bestämmelsen.

2 kap.
8 §³

Deklarationer som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugofemte i månaden efter redovisningsperiodens slut eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, senast tjugofem dagar efter den skattepliktiga händelsen. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skatt enligt lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier.

Deklarationer som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugofemte i månaden efter redovisningsperiodens slut eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, senast tjugofem dagar efter den skattepliktiga händelsen. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skatt enligt lagen (1984:000) om stämpelskatt på aktier *och enligt lagen (1984:000) om totalisatorskatt.*

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 bestämmer statens jordbruksnämnd deklARATIONSTIDEN.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

³ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 195 föreslagna lydelsen.

5 Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1973: 443) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgift till Aktiebolaget Trav och Galopp, m. m.

Härigenom föreskrivs att lagen (1973: 443) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgift till Aktiebolaget Trav och Galopp, m. m. skall upphöra att gälla den 1 juli 1984. Därvid iakttas följande.

1. Den upphävda lagen tillämpas för Aktiebolaget Trav och Galopps del sista gången vid 1984 års taxering.

2. Den upphävda lagen tillämpas i fråga om avdrag för avgift som avses i 1 §.

3. Bestämmelsen i 3 § i den upphävda lagen tillämpas om bidraget kommit mottagaren till godo före den 1 juli 1984. I annat fall tillämpas bestämmelserna i punkt 2 av anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen (1928: 370).

6 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrivs att 53 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

53 §

*1 mom.*¹ Skyldighet att erlægga skatt för inkomst åligger så framt ej annat föreskrives i denna lag eller i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 72 och 73 §§ sägs:

a) fysisk person:

för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

för all inkomst, som av honom här i riket eller å utländsk ort förvärvats; samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring till den del beloppet överstiger 7 500 kronor och för annan ersättning enligt nämnda lag;

för pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedriven försäkringsrörelse;

för ersättning enligt lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän;

för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa enligt lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

för timstudiestöd och inkomstbidrag enligt studiestödslagen (1973: 349);

för annan härifrån uppburin, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

för återfört avdrag för egenavgifter enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter samt – i den mån avdrag har medgetts för avgifterna – restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter;

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillhör till sådan fastighet eller rörelse och av egendom som avses i 35 § 3 a mom. och som innefattar nyttjanderätt till ett hus eller del av ett hus här i riket; samt

¹ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 161 föreslagna lydelsen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av aktier och andelar i sådana svenska företag som avses i punkt 4 a av anvisningarna till 41 §, om överlåtaren vid något tillfälle under de tio kalenderår som närmast föregått det år då avyttringen skedde haft sitt egentliga bo och hemvist här i riket eller stadigvarande vistats här;

b) staten:

för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt uthyrda eller med tomt-rätt eller vattenfallsrätt upplåtna fastigheter; samt

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

c) landsting, kommuner och andra menigheter ävensom hushållnings-sällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

d) akademier, allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar är skyldiga att vara medlemmar, samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankommer på sammanslutningarna.

sjömanshus, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978:504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond.

allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, understödsföreningar som inte bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m., personalstiftelser som avses i samma lag med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utge avgångsersättning till friställd arbetstagar eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring.

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmaciens utveckling m. m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Järnkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmaciens utveckling m. m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Järnkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive

Nuvarande lydelse

kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd och Aktiebolaget Tipstjänst:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar, stiftelser som hava till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning, ävensom ideella föreningar som uppfylla i punkt 9 av anvisningarna angivna villkor:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samebyar, samfund, stiftelser, understödsföreningar, som bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, dock såvitt gäller sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet endast om samfälligheten har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller regleringssamfällighet, samtliga här under f) avsedda bolag, verk och andra juridiska personer i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag;

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits; samt

Föreslagen lydelse

kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, Aktiebolaget Tipstjänst och Aktiebolaget Trav och Galopp:

för inkomst av fastighet:

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillhör till sådan fastighet eller rörelse och av egendom som avses i 35 § 3 a mom. och som innefattar nyttjanderätt till ett hus eller del av ett hus här i riket.

Riksskatteverket må, om särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förklara, att stiftelse eller förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av denna lag skall anses jämställd med stiftelse eller förening, som ovan i första stycket vid e) angives. Sådant beslut må, när omständigheterna det föranleda, av riksskatteverket återkallas. Över beslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, må klagan icke föras.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984 och tillämpas första gången vid 1985 års taxering.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-04-05

Närvarande: statsrådet Lundkvist, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bostrom, Göransson, Gradin, R. Carlsson, Holmberg, Thunborg

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om totalisatorskatt, m. m.

1 Inledning

Totalisatorverksamhet i samband med trav- och galopptävlingar har i Sverige förekommit sedan lång tid. År 1973 beslutade riksdagen (prop. 1973:113, JoU 28, rskr 235) om nya riktlinjer för hästtävlingar med totalisatorverksamhet m. m. Riksdagen bemyndigade Kungl. Maj:t att träffa avtal med Svenska travsportens centralförbund (STC) och Svenska galoppSPORTENS centralförbund (SGC) om sådana riktlinjer. Den 22 mars 1973 träffades ett avtal om detta mellan staten och de båda förbunden. I anslutning härtill bildades Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG).

Efter riksdagens bemyndigande (prop. 1975/76:150, JoU 45, rskr 382) träffades ett nytt avtal mellan staten och trav- och galoppförbunden den 13 april 1976 och godkändes av regeringen den 3 juni 1976. Avtalet förlängdes att gälla t. o. m. den 30 juni 1984 genom tilläggsavtal den 27 juni 1980. Detta avtal godkändes av regeringen genom beslut den 7 augusti 1980.

I budgetpropositionen 1982/83:100, bil. 9, avsnittet Vissa särskilda frågor inom finansdepartementets verksamhetsområde, anförde jag att statens vinstandel i skilda spelformer, såsom tips, lotto och totalisatorspel, f. n. varierar mycket kraftigt och att det är angeläget att dessa variationer minskar. Jag anmälde därför att det nämnda avtalet borde sägas upp och att frågan om statens vinstandel i totalisatorspelet borde tas upp vid överläggningar med STC och SGC om ett nytt avtal. Riksdagen fann i förevarande fråga inte anledning till något uttalande och lade till handlingarna vad som anförts i propositionen (FiU 1982/83: 31, rskr 187).

Avtalet har sedermera sagts upp till den 1 juli 1984.

Riksskatteverket (RSV) har, som också nämndes i anmälan i budgetpropositionen, i en till regeringen den 27 maj 1982 överlämnad promemoria föreslagit viss lagstiftning på totalisatorverksamhetens område. Bl. a. föreslås att den totalisatoravgift som f. n. tas ut skall regleras enligt de regler som gäller för skatter, vilket bl. a. kräver lagform. Även punktskatteutredningen har i sitt betänkande SOU 1981: 83 Punktskatter och prisregleringsavgifter uttalat att pålagan bör regleras i lag (s. 69 f.). Lagrådet har i yttrande över den lagstiftning som föreslås i betänkandet uttalat att avgiften närmast framstår som en form av skatt på spel (prop. 1983/84: 71, s. 234 f.).

Överläggningar med STC och SGC i de nämnda frågorna har nu slutförts¹. Resultatet härav, såsom det kommer till uttryck ifråga om statens vinstandel, bör i form av förslag till viss skattelagstiftning nu underställas riksdagen. Vid överläggningarna har vidare behandlats frågan om statens bidrag till hingstuppfödninganstalten Wången och om huvudmannskapet för denna.

Jag redovisar slutligen en ändring i de spelvillkor som gäller för viss vadhållning (fotbollstips) som anordnas av Aktiebolaget Tipstjänst.

2 Gällande ordning

2.1 Trav- och galoppsporten och totalisatorspelet

Utvecklingen inom hästsporten har sedan bildandet av ATG varit framgångsrik. Den samordning som skett av sporten har ökat intresset dels för själva hästsporten, dels för dess olika spelformer.

Huvudorganisationen STC omfattar 26 permanenta organisationer, s. k. sällskap (ideella föreningar), och fyra icke permanenta. Sällskapen är spridda över hela landet och har till huvudsyfte att anordna travtävlingar. I flertalet fall äger sällskapen sina banor. Huvudorganisationen SGC omfattar tre organisationer med tävlingsverksamhet på tre banor. Banorna är Täby Galopp, Jägersro Galopp och Strömsholm. Medlemmar i förbundet är förutom de tävlingsanordnande organisationerna även andra intresseorganisationer, t. ex. Jockeyklubben, Galopphästägarnas riksförbund och Svenska Fullblodsavelsföreningen.

Totalisatorspelet utgörs dels av riksspel som under beteckningen Rikstoton drivs i ATG:s egen regi, dels av banspel som med tillstånd från ATG drivs av trav- och galoppbanorna. Rikstoton omfattar förtidsvad till travbanorna, V 65, och förtidsvad till galoppbanorna, Dubbel-trio. I V 65 skall vadhållare ange de vinnande hästarna i sex löpningar under samma tävlingsomgång. I Dubbel-trio skall vadhållare oavsett ordningsföljd ange de

¹ Staten har företrätt av statssekreteraren i finansdepartementet Erik Åsbrink.

hästar som i två löpningar placerar sig på första, andra och tredje plats. I banspelet inräknas även förtidsvad på banornas spelformer som förmedlas genom av ATG auktoriserade ombud.

Av lotterilagen (1982:1011) följer att vadhållning i samband med hästtävlingar är att anse som lotteri i lagens mening. Lotterilagen, som trädde i kraft den 1 januari 1983, bygger i väsentliga delar på vad som tidigare gällde enligt 1939 års lotteriförordning. Förordningen upphävdes vid lagens ikraftträdande.

Enligt 4 § första stycket lotterilagen får lotteri om pengar eller pengars värde inom landet inte utan särskilt tillstånd av regeringen anordnas för allmänheten i andra fall eller i annan ordning än som anges i lagen. I lagen anges för skilda typer av lotterier under vilka förutsättningar lotterierna får anordnas och vilken myndighet som prövar tillståndsfrågor. Lagen innehåller dock inga särskilda bestämmelser om totalisatorvadhållningen och inte heller om de lotterier som anordnas av de statliga bolagen Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst. Av detta följer att det ankommer på regeringen att pröva frågor om tillstånd för dessa lotterier.

Av 6 § lotterilagen framgår att tillstånd att anordna lotteri får förenas med särskilda villkor samt med kontroll- och ordningsbestämmelser. Lagen innehåller även tillsyns- och ansvarsbestämmelser. — Av 25 § följer att tillsynen över lotterier som anordnas efter särskilt tillstånd av regeringen enligt 4 § första stycket utövas av den myndighet som regeringen bestämmer. I övrigt är det lotterinämnden som utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av lotterilagen och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. — 26 § stadgar att den som har tillstånd enligt lagen är skyldig att efter anmodan av tillsynsmyndigheten lämna upplysningar samt tillhandahålla handlingar eller annat som behövs för tillsynen. — Om tillståndshavaren har åsidosatt föreskrift i lagen eller föreskrift, villkor eller bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen får varning meddelas honom eller tillståndet återkallas. Tillståndet får också återkallas om förutsättningar för tillståndet inte längre föreligger (27 §). Härtill kommer straffbestämmelser.

I det år 1976 träffade avtalet mellan staten och de två förbunden STC och SGC har överenskommit om olika bestämmelser för bl. a. ATG:s verksamhet. ATG bemyndigas sålunda att anordna eller låta tävlingsanordnande organisation anordna vadhållning med totalisator vid offentliga trav- och galopptävlingar. Organisation som erhåller tillstånd av bolaget att anordna vadhållning skall vara ansluten till trav- eller galoppförbundet. Vidare gäller att bolaget eller annan anordnare skall av de insatser som görs i vadhållningen innehålla viss del — det s. k. vinstavdraget. Vinstavdraget varierar mellan 20 och 35 % av omsättningen på totalisatorn, beroende på spelform. Återstoden går tillbaka till spelarna i form av vinster. Av vinstavdraget skall viss del, motsvarande 10 % av omsättningen på totalisatorn, betalas in till statsverket (totalisatoravgiften). Motsvarande andel var före den 1 juli 1976 12 %.

Bolagsordningen för ATG har godkänts av regeringen som även fastställer ändringar i den. I bolagsstyrelsen ingår i enlighet med bolagsordningen åtta ledamöter och lika många suppleanter. Av dessa utser regeringen halva antalet och däribland ordföranden, som har utslagsröst. På förslag av STC utser bolagsstämman tre ledamöter och på förslag av SGC en. Aktierna i bolaget ägs till 90% av STC och 10% av SGC.

ATG har bl. a. till uppgift att verka för att trav- och galoppsporten inom landet skall kunna bedrivas på ett sådant sätt att de långsiktiga förutsättningarna för sportens utveckling tryggas. Detta skall ske inom de ramar som statsmakterna angett. För att nå dessa syften har ATG att samverka med centralförbunden och de tävlingsarrangerande sällskapen. Bolaget skall vidare verka för att de som yrkesmässigt arbetar inom trav- och galoppsporten ges tillfredsställande förhållanden i fråga om arbetsmiljö, trygghet i anställningen och utbildning.

Enligt nuvarande avtal gäller bl. a. följande.

ATG beslutar bl. a. om antal tävlingsdagar med totalisatorspel, tävlingsdagarnas förläggning, vilka spelformer som får förekomma och anordnande av förtidspel. ATG anordnar även vadhållning i egen regi.

Av vinstavdraget skall ett belopp motsvarande 10% av totalisatoromsättningen inbetalas till staten. Återstoden av vinstavdraget eller del därav skall av annan anordnare inbetalas till bolaget. Dessa medel samt bolagets överskott från anordnad vadhållning skall bolaget fördela mellan organisationerna eller fondera. Av inlutna avgifter skall bolaget även täcka sina kostnader för administration samt kostnader för övervakning av tävlingsverksamheten och för ändamål som är gemensamma för hästsporten.

De fonderade medlen (hästsportens fond) skall användas för att stödja de tävlingsanordnande organisationerna. Bolaget beslutar om sådant stöd. Det skall främst avse investeringar, rationalisering eller tillfälligt driftstöd. Fonden, som år 1982 uppgick till 125 milj. kr., har givit möjlighet för bolaget att delta i finansiering av de tävlingsanordnande organisationernas investeringar samt finansiera bolagets eget investeringsprogram. Bolagets långfristiga reversfordringar uppgick år 1982 till 100 milj. kr., varjämte det bokförda värdet av bolagets egna anläggningar och maskiner uppgick till 30 milj. kr.

Utvecklingen av totalisatoromsättningen under åren 1978–1982 framgår av tabell 1.

Tabell 1. Omsättning m. m. i totalisatorspelet

Omsättning milj. kr.	1978	1979	1980	1981	1982
Rikstoton					
V 65	383,8	622,7	656,4	742,1	791,0
Trio	13,6	20,1	17,1	17,5	17,1
	397,4	642,8	673,5	759,6	808,1
Banspel					
Trav	1 127,9	1 300,3	1 477,3	1 614,5	1 702,6
Galopp	37,6	46,2	54,3	63,6	70,4
	1 165,5	1 346,5	1 531,6	1 678,1	1 773,0
Totalt	1 562,9	1 989,3	2 205,1	2 437,7	2 581,1
Ökning i %	+14,4	+27,3	+10,8	+10,5	+5,9
Antal tävlingsdagar	952	952	960	962	973

Sportens behållning efter avdrag för allmänhetens vinster och efter skatt, det så kallade totonettet, kommer till ungefär lika stora delar från Rikstoton och från banspelet. Detta framgår av tabell 2.

Tabell 2. Totonettet

Totonetto efter skatt i milj. kr.	1978	1979	1980	1981	1982
Rikstoton	98,7	159,7	167,5	189,0	201,2
Banspel	142,3	164,5	186,7	205,4	216,5
	241,0	324,2	354,2	394,4	417,7
Totonetto i % av totalisatoromsättningen	15,4	16,3	16,1	16,2	16,2

Trav- och galoppporten beräknas år 1982 ha sysselsatt ca 2 200 heltidsarbetande i olika verksamheter, vartill kommer ett mycket stort antal deltidssysselsatta i samband med de närmare 1 000 tävlingsdagarna. Till detta kommer en omfattande amatörträning av hästar som på fritid utförs av hästägarna själva.

Kungl. Maj:t uppdrog genom beslut den 28 september 1973 åt riksskatteverket (RSV) att meddela bestämmelser för och utöva tillsyn över totalisatorvadhållningen. RSV har med stöd därav utfärdat ett vadhållningsreglemente (RSV Ip 1981: 3, RSFS 1981: 33). Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse (1973: 717) om uppörd m. m. av totalisatoravgift är RSV också avgiftsmyndighet för sådan avgift. I kungörelsen ges närmare bestämmelser om registreringsplikt hos RSV för anordnare av totalisatorspel, om vem som skall erlägga totalisatoravgift och när denna skall redovisas och deklaras. Vidare sägs att totalisatorvadhållningen skall stå under tillsyn av särskild kontrollant. RSV utser kontrollanter dels för rikstoton, dels för banspelet.

Vad gäller bestämmelserna om inkomstbeskattning beträffande dem som anordnat vadhållningen avser jag att återkomma i det följande.

2.2 Fotbollstipset

Aktiebolaget Tipstjänst är ett helägt statligt bolag. Bolaget anordnar vadhållning i samband med tävlingar – hästtävlingar undantagna – och oftast när det gäller fotbollsspel (tips). Sådan tippning sker f. n. i form av stryktips och måltips. Vidare anordnar bolaget vadhållning om nummer som bestäms genom lottning (lotto).

Enligt koncessionen för bolaget skall 50% av insatsbeloppet i varje spelform återgå till spelarna i form av vinster. I de 50 procenten är en lotterivinstskatt om 30% på vinster överstigande 50 kr. inräknad. Vinnarnas nettoandel blir då ca 38% och statens andel ca 46% av omslutningen i samtliga av bolaget anordnade spelformer. Omsättningen i fotbollstipset var år 1983 1 335 milj. kr., varav staten totalt erhöll ca 619 milj. kr.

2.3 Hingstuppödningsanstalten Wången

Hingstuppödningsanstalten Wången började sin verksamhet år 1903. Från början var fyra hushållningssällskap ansvariga för anstalten, men år 1967 övertog Jämtlands läns hushållningssällskap hela ansvaret. Sedan år 1968 har hushållningssällskapet och Jämtlands travsällskap vardera två ledamöter i styrelsen för anstalten. Lantbruksstyrelsen utser en ledamot.

Den fastighet på vilken hingstuppödningsanstalten ligger ägs av hushållningssällskapet.

Verksamheten omfattar uppfödning av nordsvenska hingstar, inackordering av travhingstar, inackordering av ston för betäckning, inackordering av beteshästar och kurser i skogskörning med häst, m. m.

Driftskostnaderna vid anstalten var år 1979 ca 600 000 kr., år 1980 ca 700 000 kr. och år 1981 ca 900 000 kr. Statens bidrag till verksamheten utgjorde ca 200 000 kr. per år. Av brist på medel är underhållet av byggnader, stängsel och markanläggningar eftersatt.

Hästutredningen föreslog i sitt betänkande (SOU 1982: 51) Hästavel och hästanvändning att verksamheten vid hingstuppödningsanstalten Wången skulle överlåtas till en stiftelse med ändamålet att främst i norra Sverige främja hästaveln och en positiv utveckling av hästens användning inom olika områden.

I prop. 1983/84: 100 bil. 11 anförde chefen för jordbruksdepartementet under anslaget B 10. Främjande av husdjursaveln m. m. bl. a. att han inget hade att invända mot kommitténs förslag att verksamheten vid hingstuppödningsanstalten Wången överlåtas till en stiftelse med ändamålet att främst i norra Sverige främja hästaveln och hästens användning. Han var däremot inte beredd att föreslå att staten skall ingå som delägare i verksamheten. För budgetåret 1984/85 har till Wången anslagits ett oförändrat statsbidrag i förhållande till innevarande budgetår, dvs. 225 000 kr.

3 Föredraganden

3.1 Allmänt

Hästsporten har under det senaste årtiondet utvecklats på ett framgångsrikt sätt. Den samordning som skett av sporten genom tillkomsten av ATG har ökat intresset för själva hästsporten och de olika spelformerna inom den. Sporten har fått en bredare förankring och har också en regional spridning. Den professionella sporten, som i många hänseenden utgör drivkraft för sporten som helhet, har haft en särskilt gynnsam utveckling. År 1983 var omsättningen på de olika spelformerna totalt ca 2900 milj. kr. vilket kan jämföras med omsättningen år 1974 som var ca 900 milj. kr. En hel del investeringar har också genomförts. Sålunda har t.ex. många bananläggningar förbättrats, veterinärkliniker i anslutning till banorna inrättats och bättre publikläktare uppförts. De som yrkesmässigt arbetar inom sporten har kunnat få tillfredsställande förhållanden i fråga om arbetsmiljö, trygghet i anställningen och utbildning. Även internationellt sett har den svenska hästsporten gott rykte.

Jag anser det vara angeläget att bevara en väl fungerande hästsport som drivs under ansvarsfulla former. De allmänna riktlinjer för hästsportens utveckling som lades fast år 1973 utgör en god grund härför. Dessa bör därför fortsätta att gälla. ATG bör sålunda även i fortsättningen verka för att trav- och galoppsporten inom landet bedrivs på ett sådant sätt att de långsiktiga förutsättningarna för sportens utveckling tryggas inom de ramar som statsmakterna ger. Detta bör ske i samverkan med centralförbunden och de tävlingsarrangerande sällskapen. Vad jag nu har sagt har utgjort utgångspunkten för de överläggningar som staten har fört med STC och SGC om villkoren för trav- och galoppsporten och spelet i anslutning därtill för tiden fram till och med den 31 december 1988.

3.2 Statens andel av spelintäkterna

Den gynnsamma utvecklingen inom sporten har gjort det naturligt att inför den nya avtalsperioden se över statens intäkter från spelverksamheten. Till detta kommer en strävan att utjämna villkoren för olika typer av jämförbara spelformer liksom självklart ambitionerna att söka möjligheter att förstärka statsbudgeten.

Strävan att utjämna villkoren mellan olika spelformer bör inriktas på spel med snarlik uppläggning. V 65 och fotbollstipset är riksomfattande spel som i viss utsträckning bygger på deltagarnas skicklighet och vänder sig till likartad publik. Vid överläggningarna med trav- och galoppförbunden har detta beaktats i viss mån. En ytterligare justering är härutöver påkallad. Jag återkommer till den frågan i det följande.

Bl. a. RSV har framhållit att totalisatoravgiften är att betrakta som en

skatt. Jag delar denna uppfattning och förordar att skatteuttaget nu lagregleras.

3.3 Överenskommelsens innebörd

Vid överläggningarna mellan staten på den ena sidan och STC och SGC på den andra har det stått klart att några kraftiga skattehöjningar inte är önskvärda. Sporten behöver fortsatt god ekonomi för att vidmakthålla en god standard, vilket i sin tur är en förutsättning för att spelintäkterna och därmed statens inkomster skall kunna hållas på en hög nivå. En begränsad höjning av statens andel har dock ansetts möjlig. På denna punkt föreslår jag att staten som skatt under tiden den 1 juli 1984—den 31 december 1988 årligen tar ut 11 % på vissa grundbelopp av totalisatoromsättningen. Av totalisatoromsättningen därutöver bör staten ta ut 8 % i skatt per år. Vinnarnas andel av omsättningen blir enligt mitt förslag oförändrad i förhållande till nuläget. Grundbeloppen är följande.

År	Grundbelopp milj. kr.
1984	2 600
1985	2 600
1986	2 750
1987	3 050
1988	3 150

Med den årliga omsättningsökning som kan förväntas beräknas det nya avtalet, jämfört med det hittillsvarande, öka statens inkomster under avtalsperioden med inemot 50 milj. kr.

Genom denna nya skattekonstruktion ges sporten den grundtrygghet som krävs för att sporten och spelet även i fortsättningen skall kunna utvecklas på samma gynnsamma sätt som hittills. Därtill ges med denna skattekonstruktion en drivkraft till att ytterligare öka totalisatoromsättningen, vilket är gynnsamt såväl för sporten som för staten. Genom att vinnarnas andel av omsättningen blir oförändrad bör spelet från spelarnas synpunkt kunna bli lika attraktivt som hittills.

Av den nya skattekonstruktionen följer att endast en enda anordnare av spelet och därmed skattskyldig bör finnas. Det ankommer, som jag tidigare nämnt, enligt lotterilagen på regeringen att besluta i tillståndsfrågan. Tillståndet bör ges till ATG. Jag återkommer till detta i det följande.

Vidare har överenskommit att STC och ATG under vissa förutsättningar övertar det ekonomiska ansvaret för hingstuppfödningsskolan Wången. Statsbidraget till denna, som budgetåret 1984/85 uppgår till 225 000 kr., kan därmed avvecklas fr. o. m. den 1 juli 1985. STC har därvid pekät på behovet av skogskörningar i samband med avverkning och andra förhållanden av betydelse för körutbildningen. Jag har inhämtat att domänver-

ket, som äger delar av skogen i anslutning till Wången, ställer sig välvilligt till detta i den utsträckning som skogens tillstånd medger.

Vidare innebär överenskommelsen att en statlig lånegaranti på 16 milj. kr. jämte ränta bör lämnas till ATG för vissa investeringar m. m. Lånegarantin avses gälla under åtta år fr. o. m. den 1 juli 1984 och skrivs ned med en åttondel varje år.

Slutligen vill jag erinra om att ATG i motsats till Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst i princip skall erlægga skatt för inkomst av rörelse. Som ett led i strävandena efter någorlunda lika villkor för de tre spelbolagen, ATG, Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst, har i överenskommelsen intagits att även ATG skall frikallas från annan beskattning än för inkomst av fastighet vid taxeringen till kommunal inkomstskatt (53 § 1 mom. första stycket d) kommunalskattelagen (1928: 370) och 7 § första stycket e) lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt). ATG:s bolagsordning kommer härvid att ändras så att någon utdelning till aktieägarna eller därmed jämförlig åtgärd inte kan ske. Jag vill samtidigt anmäla att ATG redan tidigare haft vissa skattelättnader enligt lagen (1973: 443) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgift till Aktiebolaget Trav och Galopp, m. m. I praktiken har verksamheten hittills bedrivits så att skattepliktiga rörelseinkomster ej uppstått.

Överenskommelsen skall gälla i fyra och ett halvt år, dvs. fram t. o. m. den 31 december 1988. Avtalsperioden slutar därmed samtidigt som ett verksamhetsår för ATG.

Överenskommelsen har formen av ett avtal men förutsätter samtidigt att vissa författningar och ett regeringstillstånd för ATG utfärdas. Jag återkommer till författningsfrågorna i det följande.

3.4 Villkoren för fotbollstipset

Den nu nämnda ordningen tillgodoser inte helt önskemålet om en utjämning av villkoren för de olika spelformerna, främst då mellan de konkurrerande spelen V 65 och tips. För att trygga en långsiktigt gynnsam utveckling av fotbollstipset – och därmed statens intäkter därifrån – bör detta tillförsäkras en bättre konkurrenskraft, genom att spelarnas vinstandel brutto höjs från nuvarande 50 % till 60 %. Jag vill då påminna om att även fortsättningsvis en skatt på vinster över 50 kr. kommer att utgå. Förändringen innebär därför att vinnarnas nettoandel skulle öka från ca 38 % till ca 45 %. Som jämförelse kan nämnas att enligt koncessionen för Svenska Penninglotteriet AB vinsterna i penning- och Bellmanlotterier skall vara lägst 45 och högst 49 % av försäljningssumman, vinstskatt ej inräknad. Jag bedömer att de nya villkoren kommer att medföra att AB Tipstjänsts omsättning och därmed statens andel därav även på kort sikt kommer att utvecklas gynnsamt. Frågan om vinnarnas andel vid tippning har tidigare berörts i riksdagen (prop. 1977/78: 115, SkU 38, rskr 182). Jag finner att det

bör ankomma på regeringen att framdeles med stöd av lotterilagen besluta i fråga om storleken av vinnarnas andel.

3.5 Författningsaspekter på totalisatorvadhållningen

Enligt det nu gällande avtalet mellan staten samt STC och SGC förutsätts att ATG – förutom att själv vara spelordnare – också lämnar tävlingsanordnande organisationer tillstånd att anordna sådan vadhållning. Så har även skett i stor utsträckning. RSV har i sin tidigare omnämnda skrivelse påpekat att detta utgör en delegering av regeringens tillståndslämnande, en förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning. Enligt 11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen kan sådan uppgift överlämnas till bl. a. bolag, om det sker med stöd av lag.

Jag vill på denna punkt erinra om att mitt förslag innebär att det fr. o. m. den 1 juli 1984 endast skall finnas en anordnare av totalisatorvadhållning, nämligen ATG. Det spel som f. n. bedrivs lokalt, det s. k. banspelet, kommer fortsättningsvis att bedrivas för ATG:s räkning och i bolagets namn av vederbörande tävlingsanordnande organisation. Tanken är alltså att ATG genom ett regeringsbeslut med stöd av lotterilagen skall erhålla tillstånd att anordna vadhållning i samband med hästtävlingar. I beslutet kommer att anges de närmare villkor som skall gälla för tillståndet. De bestämmelser i lotterilagen, för vilka jag tidigare redogjort, blir tillämpliga på vadhållningsverksamheten.

Av det anförda följer att det behov av särskild lagstiftning vad gäller vadhållningen och tillståndsgivningen härtill, som RSV påtalat, inte längre föreligger.

Som jag tidigare nämnt förutsätts i praktiken inte några förändringar jämfört med vad som hittills har gällt för verksamheten. Även om det ankommer på regeringen att besluta i dessa frågor vill jag för sammanhållningens skull redovisa vad jag avser att senare föreslå regeringen. Sålunda avses RSV även fortsättningsvis vara tillsynsmyndighet för totalisatorvadhållningen med rätt att meddela närmare föreskrifter vad gäller kontroll och tillsyn i övrigt. Detaljregleringen bör få formen dels av en regeringsförordning, dels av villkor i regeringens lotteritillstånd. Jag vill nämna att de villkor för spelverksamhet m. m. som ställts upp i det av RSV utfärdade vadhållningsreglementet torde vara lämpliga också fortsättningsvis.

Beträffande villkoren för ATG som anordnare av vadhållning kan följande nämnas. Till en början bör ATG åläggas att tillämpa en ordning för vadhållning och kontroll som godkänts av RSV. Vadhållningsbestämmelserna skall finnas tillgängliga för allmänheten på plats där vadhållning äger rum. Det skall också tydligt anslås att spelet bedrivs på de villkor som följer av vadhållningsbestämmelserna. Vissa närmare föreskrifter angående vinstberäkningen bör också anges.

Frågan om vinnarnas andelar av insatserna i de olika spelformer som

tillämpas vid trav- och galopptävlingar har underställt riksdagens prövning vid olika tillfällen. I för den nya avtalsperioden avses dessa andelar inte förändras jämfört med vad som gäller f. n. (65–80% beroende på spelform). Som förut berörts har regeringen stöd i lotterilagen för att ställa villkor om storleksordningen av vinnarnas andel. Framtida förändringar av vinstandelar bör därför inte kräva riksdagens medverkan.

I propositionen med förslag till lotterilag (prop. 1981/82: 170 s. 76) nämns att lotteriutredningen i sitt betänkande SOU 1979: 29 Lotterier och spel tagit upp frågan om sociala problem i samband med totalisatorspelet. Enligt utredningen hade det framkommit att spelet i vissa fall kunde leda till sådana problem. Utredningen hade därför övervägt olika åtgärder för att söka begränsa dessa problem men inte funnit anledning att föreslå några förändringar jämfört med vad som då gällde. Enligt utredningen borde det vara självklart att personer under 18 år inte tillåts delta i spelet. Utredningen konstaterade att denna åldersgräns också gällde enligt de dåvarande villkoren för spelet. – Departementschefen uttalade (prop. s. 78) att han för egen del ansåg att det knappast fanns underlag för att dra några generella slutsatser angående eventuella olägenheter till följd av totalisatorspelet. Några förändringar i sak var därför inte motiverade. Liksom vid andra former av lotterier och spel borde dock utvecklingen följas också i fortsättningen.

Jag kan instämma i sistnämnda uttalande. Jag anser den nu föreslagna regleringen av vadhållningsverksamheten vara tillfredsställande. Vad gäller exempelvis åldersgräns för deltagande i vadhållningen har jag inhämtat att STC och SGC rekommenderat dem som idag anordnar vadhållning på banorna att tillämpa en 18-årsgräns. För att understryka vikten av att ungdomar inte bör delta i vadhållningen kunde det vara lämpligt att i regeringens tillståndsbeslut ta in ett villkor av innebörd dels att det av vadhållningsbestämmelserna skall framgå att sådana personer inte erbjuds att ingå vad på banorna, dels att ATG skall verka för att personer under 18 år inte deltar i banspelet. Vidare bör tydliga anslag om 18-årsgränsen finnas på platsen för vadhållningen.

3.6 Författningsfrågor rörande beskattningen

3.6.1 Totalisatorskatt m. m.

Som jag redan nämnt delar jag uppfattningen att den del av intäkterna i totalisatorvadhållningen som skall tillfalla staten är att anse som skatt och att regleringen därför skall ske i lagform.

En lag om totalisatorskatt bör utformas efter mönster av andra punkt-skattelagar.

Det finns enligt min mening inte anledning att göra några större förändringar i sak i förhållande till vad som nu gäller. Liksom totalisatoravgiften bör skatten erläggas för insatserna i totalisatorvadhållning vid offentliga

trav- och galopptävlingar. Det är här fråga om sådan vadhållning, för vilken som har framgått krävs tillstånd enligt lotterilagen.

Med insatser avses i detta sammanhang sådana insatsbelopp som ingår i vinstuträkningen för ett spel. Insatsbelopp som på grund av ogiltigt vad eller av annan anledning än vinst betalas tillbaka till vadhållaren ingår inte i vinstuträkningen och därmed ej heller i skatteunderlaget.

Skattskyldigheten bör åvila den som anordnar totalisatorvadhållningen. Som jag nämnt bör ATG vara anordnare av allt tillåtligt totalisatorspel vid hästtävlingar. ATG blir därmed ensam skattskyldig.

Vad gäller skattskyldighetens inträde anser jag det lämpligt att knyta denna till vinstuträkningen. Vid vinstuträkningen fastställs de vinster, som skall utgå på grund av vadhållningen. Vinstuträkning sker så snart en vadhållningsform är genomförd. Vinstuträkning anses ske även om utdelningen till vinnande spelare inte skulle innebära någon reell vinst, dvs. om vinnaroddset skulle komma att understiga eller uppgå till endast ett. En vinstuträkning skall i princip inte kunna ändras. I undantagsfall kan det dock vara nödvändigt att göra en ny vinstuträkning. När det gäller tidpunkten för skattskyldighetens inträde bör den tidigare vinstuträkningen gälla.

Jag har tidigare redogjort för skattesatsens konstruktion. Den innebär således att staten erhåller 11 % av insatserna upp till ett visst årligt grundbelopp och 8 % av insatserna däröver. För år 1984 uppgår grundbeloppet till 2 600 milj. kr. För år 1985 är grundbeloppet detsamma för att de följande åren successivt öka något. Avsikten är att lagen skall gälla för totalisatorvadhållning som sker före utgången av år 1988.

Riksskatteverket bör vara beskattningsmyndighet. Beträffande uppbördsförfarandet gäller enligt nuvarande regler att deklaration och totalisatoravgift skall ges in till RSV i princip redan dagen efter (beträffande totalisatoravgiften första bankdagen efter) tävlingsdagen. RSV har anmält att det inom verket pågår en omläggning av de administrativa rutinerna för uppbörd och kontroll av punktskatter. Genom att utnyttja ADB-stöd och tillämpa så likformiga rutiner som möjligt för de olika skatterna räknar man med att få ett effektivare och billigare uppbördssystem. Mot bakgrund härav anser RSV att redovisningen av totalisatorskatten bör ske för bestämda redovisningsperioder och betalning erläggas inom viss tid efter redovisningsperiodens utgång. Som lämplig redovisningsperiod anges en månad och som betalningsperiod tio dagar. En omläggning av uppbördsförfarandet i enlighet med RSV:s begäran skulle för statens del innebära en ränteförlust till följd av den skattekredit som den skattskyldige skulle erhålla. Ränteförlusten kan vid nuvarande omsättning uppskattas till drygt två milj. kr. per år. Denna nackdel med omläggningen uppvägs dock enligt min mening väl av de fördelar som i olika avseenden kan nås med ett enhetligt uppbördsförfarande. RSV:s förslag till uppbördsrutiner för totalisatorskatten står också i överensstämmelse med förslaget om nya förfaranderegler för punktskatter och prisregleringsavgifter (prop. 1983/84: 71).

vilket förslag nyligen lämnats utan erinran av riksdagen (SkU 22, rskr 145). Jag förordar därför att uppbörden av totalisatorskatten regleras i enlighet med RSV:s hemställan och att de nya förfarandereglererna för punktskatter, vilka skall träda i kraft den 1 juli 1984, görs tillämpliga även på totalisatorskatten. Även skattebrottslagen (1971: 69) och lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. bör få tillämplighet på den nya skatten.

Författningarna bör träda i kraft den 1 juli 1984.

I samband med att den nya regleringen av totalisatorspelet införs, dvs. totalisatorskattelagen och totalisatorvadhållningsförordningen, bör kungörelsen om uppbörd m. m. av totalisatoravgift upphävas. Med tanke på det spel som kan förekomma i anslutning till övergångsskedet, vid månadsskiftet juni–juli 1984, bör dock föreskrivas att kungörelsen skall tillämpas vid hästtävlingar som påbörjas före den 1 juli medan lagen skall tillämpas vid hästtävlingar som påbörjas efter den 30 juni 1984. Vidare bör föreskrivas att, vid beräkning av totalisatorskatten för år 1984, även de insatser som utgjort underlag för totalisatoravgift under året skall ingå. I förtydligande syfte bör även tilläggas att skatt enligt lagen endast skall utgå på den del av de sammanlagda insatserna under år 1984, vilken är hänförlig till hästtävlingar som påbörjats efter den 30 juni.

3.6.2 Beskattningen av ATG:s inkomster

Som jag redan nämnt innebär överenskommelsen mellan staten och hästsportens organisationer att ATG skall vara fri från annan inkomstbeskattning än kommunal beskattning av fastighetsinkomster. ATG skulle därmed i detta hänseende bli att jämställa med Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst. Detta föranleder en ändring i 53 § 1 mom. första stycket d) kommunalskattelagen (1928: 370). Ändringen bör träda i kraft den 1 juli 1984 och tillämpas fr. o. m. 1985 års taxering. Vidare bör lagen (1973: 443) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgift till Aktiebolaget Trav och Galopp, m. m. upphävas den 1 juli 1984. Bestämmelsen i 3 § i sistnämnda lag att bidrag från ATG utgör skattepliktig intäkt av rörelse för mottagaren bör således inte tillämpas för bidrag efter halvårsskiftet 1984. Sådana bidrag kommer i stället att beskattas hos mottagaren enligt reglerna för näringsbidrag i punkt 2 av anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen. Vad gäller 1 § i 1973 års lag vill jag erinra om att den nya ordning för vadhållningen som jag förordar medför att några avgifter av det slag som avses i paragrafen inte längre kommer att förekomma.

4 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om totalisatorskatt,
2. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69),
3. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,
4. lag om ändring i lagen (1984: 000) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
5. lag om upphävande av lagen (1973: 443) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgift till Aktiebolaget Trav och Galopp, m. m.,
6. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370).

5 Lagrådets hörande

Den föreslagna totalisatorskatten är i allt väsentligt uppbyggd på samma sätt som redan existerande punktskatter. Vidare är det förutsatt att den föreslagna nya ordningen skall tillämpas från och med den 1 juli 1984, då nuvarande avtal mellan staten och STC samt SGC upphör. En remiss till lagrådet skulle kunna fördröja frågans behandling, vilket skulle innebära avsevärt men genom skattebortfall m. m. Med hänsyn härtill och till att även övriga författningsförslag är av enkel beskaffenhet anser jag att lagrådets yttrande över författningsförslagen inte bör inhämtas.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

dels att antaga förslagen till

1. lag om totalisatorskatt,
 2. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69),
 3. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,
 4. lag om ändring i lagen (1984: 000) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
 5. lag om upphävande av lagen (1973: 443) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgift till Aktiebolaget Trav och Galopp, m. m.,
 6. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
- dels* att

7. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti för lån till Aktiebolaget Trav och Galopp med högst 16 000 000 kr. jämte ränta att nedsättas årligen i enlighet med vad jag har förordat i det föregående.

Ärendet bör behandlas under innevarande riksmöte.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.